

und Andacht 2,31,6. रथं वस्तेर्वस्तेर्वर्त्मानं धिया शमि 10,40,1; vgl. 9,74,7. — Vgl. सु०.

2. शमि m. N. pr. eines Sohnes des Andhaka HARIV. 2015 nach der Lesart der neueren Ausg. (शमि die ältere). des Uçinara BULG. P. 9,23,2.

3. शमि f. = 2. शमी *Hülsenfrucht* H. 1130, schlechte v. l. für शिमि.

शमिक m. N. pr. eines Mannes gaṇa विदादि zu P. 4,1,104. — Vgl. शामिक.

1. शमितैर् (von 1. शम्; nach den Erklärern vom caus. von 2. शम्) nom. ag. P. 6,4,54. TS. PRĀT. 8,8. *Zurichter, Zerleger des geschlachteten Thiers; Koch, Zubereiter* überh. RV. 1,162,9. fg. 2,3,10. अग्निर्द्विः शमिता सृज्याति 3,4,10. सोमस्य या शमिताः सुकृता 5,43,4. वि यो ज्ञानं शमितेव चर्म 83,1. der Çataudana AV. 10,9,7. AIR. Br. 2,6,7,7, 1. शमिता पृथग्यै VS. 17,57,21,21,23,39. ÇAT. Br. 3,8,3,4. fgg. PĀÑĀV. Br. 25,18,4. विशस्ता (so ed. Bomb.) यथाश्चमेये पशवः शमित्रा MBH. 8,4287. — Vgl. शमित्र.

2. शमित् (von 2. शम्) nom. ag. der seine Gemüthsruhe bewahrt RĀĠA-TAR. 4,29.

शमिन् (wie eben) 1) adj. stets ruhig, keiner Aufregung fähig P. 3,2,141. MRĪKH. 9,5. UTTARAR. 12,1 (16,6). RĀĠA-TAR. 2,2,121. ÇATR. 1,382. BHATT. 7,5. Zugleich adj. und 2. शमी f. Spr. (II) 4599. Cit. bei UÉÉVAL. zu UNĀDIS. 1,108 (S. 23, 2 v. u.). compar. f. शमिनीतरा und शमिनितरा zu P. 3,2,141. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Rāḡādhiveva HARIV. 2034. fg. nach der Lesart der neueren Ausg. (समी nom. und समीपुत्र die ältere). des Çūra VP. 4,14,7.

शमिर m. = 2. शमी 1) ÇABDAR. im ÇKDr. — Vgl. शमीर.

शमिराट् (3. शमि + रोह) m. ein N. Çiva's TRIK. 1,1,45.

शमिष्ठ (von 1. शम् adj. fleissigst, thätigst: शम्या शमिष्ठा: शय्या-चिष्ठा: die Rbhu ÇĀÑKH. ÇR. 8,20,8.

शमिष्ठल (शमि = शमी + स्थल) n. P. 8,3,96.

1. शमी (von 1. शम्) f. *Bemühung, Werk, Fleiss* NAIGH. 2,1. Nir. 11,16. इति पृथेभिः शमि शमीभिः RV. 6,3,2, 2,1,9, 6,32,1. शमीभिर्वृज्जमा-शत 1,20,2. शम्या सुकृत्यया 83,4, 110,4, 3,60,3, 4,17,18, 22,8, 33,4. यस्यानुषन्नमस्विनः शमीम् 8,64,14. शम्या अस्या सृतस्य बोध्यतचित् 4,3,4,5,42,10,77,4, 10,28,12. VS. 23,40 (शमी TS.). — Vgl. 1. शमि und सु०.

2. शमी f. gaṇa गौरादि zu P. 4,1,41. ved. acc. शमीम् und शम्यम् PAT. zu P. 6,1,107. 1) *Prosopis spicigera* Lin., nach Andern auch *Mimosa Suma Roxb.*, beide Fabaceen. Von diesem Baume nimmt man die Araṇi. AK. 2,4,2,32. H. an. 2,338. MED. m. 31. शमीमृत्तय आरूढः AV. 6,11,1, 30,2, 3. TBR. 1,1,3,11. fg. °पर्ण 6,4,5. ÇAT. Br. 2,5,2,12, 9,2,3,7, 11,5,2,13. KĀṬH. 36,6. KĀṬJ. ÇR. 5,5,1, 25,8,2. ÂÇV. GRHJ. 1,17,3,11, 2,8,11, 4,6,4. KAUC. 8,31,106. 137. GRHJAS. 2,44. M. 8,247. JĀĠĀ. 1,301. P. 4,3,142. MBH. 1,481. उष्ट्रवामीस्त्रिशतं च पुष्टाः पीलुशमीकुट्टिः 2,1824. 3,10518. 16078. 4,154. 1235. 7,8098. R. 3,31,20, 4,43,22. °फल SUÇR. 1,214,8, 2,13,21. RAGH. 3,9,7,23. अग्निगभी ÇĀK. 79. VARĀH. BRH. S. 29,11, 53,87, 54,81, 83,85, 59,5, 85,6. KATHĀS. 23,61. VERZ. d. Oxf. H. 78,6,20,24. °तरु und °लता ÇĀK. 17, v. l. °वृत्त PĀÑĀT. 94,1. मृत् 97,15. शमीनिवात P. 6,2,8, Schol. °दृषद् VOP. 6,7. gespielt mit शमी und शमिन् Spr. (II) 4599. Cit. bei UÉÉVAL. zu UNĀDIS. 1,

108 (S. 23, 2 v. u.). — 2) *Hülsenfrucht* überh. (vgl. °धान्य) AK. 2,9,23. H. 1130. H. an. MED. HALĀJ. 2,34. °जाति VARĀH. BRH. S. 8,10. — 3) = वल्गुली H. an. = वागुलि MED. — Vgl. भू० und शमील.

3. शमी f. ein best. Maass: द्विः, चतुः KAUC. 137. Vgl. शम्या.

शमीकुण m. die Zeit, wo die Früchte der Çamī reif werden, gaṇa पीत्वादि zu P. 5,2,24.

शमीगर्भ (2. शमी + गर्भ) 1) adj. in einer Çamī gewachsen, m. der Aḥvattha (dessen Holz zu den Araṇi dient) TBR. 1,1,3,1, 2,1,8,16. ÇAT. Br. 2,1,4,5. KĀṬJ. ÇR. 4,7,22. अष्टयच्छमीगर्भदरणी आहरेत् ÂÇV. ÇR. 2,1,16. MBH. 1,8028,9,2741,2745,13,4051. HARIV. 8811,11869. VP. 4,6,41. BULG. P. 9,14,44. — 2) adj. in der Çamī ruhend, als Beiw. und N. des Feuers HARIV. 13931. 13942. H. 1098. — 3) m. ein Brahmane H. 813.

शमीजात adj. = शमीगर्भ 1) HARIV. 1406.

शमीधान्य (2. शमी + धान्य) n. Çamī-Körner, meist *Hülsenfrucht* überh., eine der fünf Arten von Körnerfrucht AK. 2,9,24. H. 1181. BULVAPR. 3. ÇAT. Br. 1,1,4,10. KARAKA 1,27 u. s. w. v. l. शिम्बीधान्य.

शमीनङ्गुषी du.: सूर्या माता विचरता दिव्यिता धिया शमीनङ्गुषी मस्य बोधतम् RV. 10,92,12. Vermuthlich ist zu lesen: धिया शमी नङ्गुषौ अस्य बोधत; vgl. 2,31,6, 9,74,7, 10,40,1.

शमीपत्रा f. *Mimosa pudica* ÇĀṬĀDH. im ÇKDr. °पत्नी WILSON in der 2ten Aufl.

शमीप्रस्य m. gaṇa कर्कादि zu P. 6,2,87.

शमीर्मय adj. (f. ई) aus Çamī-Holz bestehend TBR. 1,1,2,12. TS. 5,1,3,6,4,3,4. ÇAT. Br. 9,2,2,37, 11,5,2,15, 13,8,4,1. इध्म, अरणा ÂÇV. GRHJ. 4,6,4. ÇĀÑKH. ÇR. 4,16,4.

शमीर (von 2. शमी) m. ein niedriger Çamī-Baum P. 5,3,88. VOP. 7,77. AK. 2,4,2,32.

शमीवत् (von 2. शमी) m. N. pr. eines Mannes P. 5,3,118. gaṇa मघादि zu 4,2,86. Schol. zu 8,2,9. — Vgl. शमीवत.

शमीव्य (शम्ञ्जाप्य Padap.) n. vermuthlich verdorbene Lesart; in den Zusammenhang würde passen das Grawwerden: आ शीर्षः शमीप्यात् AV. 1,14,3.

शम्पक m. N. pr. eines Çākja SCHIEFNER, Lebensb. 288 (58).

शम्पा f. Blüth AK. 1,1,2,10. H. 1104. HĀR. 58. HALĀJ. 1,60.

शम्पाक m. 1) *Cathartocarpus fistula* Pers. H. an. 3,102. ANEKĀRTHA bei NILAK. zu MBH. 12,6563. SUÇR. 1,59,8, 215,15, 2,222,2. संपाक AK. 2,4,2,4 (nach ÇKDr. शम्पाक). MED. k. 165. richtig ist शम्पाक (von शम्या, nach den 2 Fuss langen stabförmigen Schoten) BHĀVAPR. 3. ÇĀRĠG. SĀMĀ. 2,2,32. — 2) N. pr. eines Brahmanen ANEKĀRTHA a. a. O. MBH. 12,6563. 6585. — Nach H. an. auch = विपाक und यावक; nach MED. (संपाक) und ANEKĀRTHA a. a. O. als adj. = तर्कक und दृष्ट; nach DBAR. (संपाक) im ÇKDr. = मृत्प und लम्पट.

शम्पाताल m. ein best. Tact (ताल) MBH. 2,134,7,2488 (शम्या° beide Ausg.). 13,1398. Davon °वत् (शम्या° gedr.) in diesem Tacte sich bewegend KATHĀS. 111,40.

शम्ब, शम्बति (गति) VOP. in DĀṬUP. 11,35. शम्बपति (संबन्धने) 32,21, v. l.

शम्ब UNĀDIS. 4,94 (शम्ब). P. 5,2,138 (oxyt.). 1) adj. = शंप्, शुम्भु